

Škola u nás nebaví žáky ani učitele. Lidé nemají v zastaralém systému moc šanci přijít na to, v čem jsou dobří, a rozvíjet to. Změnit by to mohla radikální revoluce ve vyučování.

Zrušme předměty

V Česku zkusil tři střední školy. Žádná mu ale nese-děla, a tak se Ondřej Kania rozhodl, že půjde studovat do Ameriky. Tam poznal, že škola může být i zábava. Po návratu domů u vzdělávání zůstal a nyní začne provozovat gymnázium v Praze.

Ostře kritizuje zastaralost českého školního systému. „Učitelé i žáci dělají něco, co je nebaví, a to vede k ekonomické frustraci, protože lidé bohužel nikdy neměli možnost objevit to, co je baví a v čem mohou být dobří,“ říká v rozhovoru mladý muž, který věří, že bez inspirace v zahraničí se u nás školství nezlepší.

Kde bychom měli hledat inspiraci, jak zlepšit české školství?

Žádný systém se nedá převzít kompletně. Třeba americký a kanadský je postavený na tom, aby děti pracovaly především samy na sobě. Proti tomu se třeba ve Skandinávii snaží, aby mezi jednotlivými školami byl co nejmenší rozdíl, a všichni mají mít stejný přístup ke vzdělání. Systémy se liší, ale výstup je nakonec stejný. Máte studenty, kteří chodí rádi do školy a kteří našli to, co je baví, a mohou se v tom zdokonalovat. Pro nás je podle mě ideální kombinace těchto dvou přístupů ke vzdělávání. Učitelé by měli studenty maximálně podporovat k individuálnímu

rozvoji a školství by mělo být nastaveno tak, aby byl naprosto minimální rozdíl mezi školami v centru Prahy a v regionech.

Takže hlavní problém je podle vás v tom, že škola u nás žáky nebaví?

Určitě. To je zásadní problém, nebaví žáky ani učitele. A vede to potom u mnoha lidí k velké frustraci s negativními ekonomickými dopady. Dělají něco, co je nebaví, protože bohužel nikdy neměli možnost objevit to, co je baví a v čem mohou být dobří. To je hlavní problém systému, který všechno diktuje jak učitelům, tak studentům. Učitelům říká, v jakém rámci mají učit, a nedává jim svobodu, aby si nastavili úroveň tříd podle svého. Žákům diktuje, co mají studovat, i když to oni studovat nechtějí. Je potřeba ten systém uvolnit a inspirovat se venku, kde to funguje.

Propagujete finskou reformu školství, kde od nového školního roku zruší jednotlivé předměty. Jak to má fungovat?

Je důležité vycházet z toho, že finský vzdělávací systém je objektivně jeden z nejlepších na světě. To ukazují mezinárodní srovnávací testy Pisa, ve kterých finští studenti končí v různých kategoriích na prvních místech. Už tak úspěšný systém se ale rozhodli zre-

Je potřeba vystřídat lidi, kteří vedou pedagogické fakulty. Sami byli ve škole v 70. a 80. letech, v době, kdy byl svět úplně jiný a připravoval studenty na něco úplně jiného.

formovat, protože přišli na to, že se velmi málo času ve škole věnuje tomu, aby studenti získali od co nejnižšího věku co největší kontakt s reálným světem. Uvědomili si, že všechno v životě je komplexní, všechno do sebe nějakým způsobem zapadá, a tak vznikl nápad, že místo klasického vyučování v jednotlivých předmětech to spojí a zkusí učit komplexně.

Co přesně to znamená?

Loni udělali pilotní projekt s 50 školami. Na každé z nich dostali učitelé a žáci soubor předmětů a témat. Pak už bylo na nich, aby si vybrali nějaké téma a zakomponovali do něj všechny předměty. Znamená to, že za měsíc vyučování, kdy probírali jedno téma, získali veškeré znalosti tak, jak by k tomu došlo i při klasických předmětech. Rozdíl je v tom, že se učí v kontextu a v souvislostech, což je důležité, protože tak to funguje v reálném životě. Po roce pilotních projektů usoudili, že to má velmi dobré výsledky, a rozhodli se, že to od nového školního roku zavedou v celém Finsku.

Jak vypadá výuka bez předmětů?

Zajímavé téma je třeba počásí. Mohou mu věnovat měsíční projekt a prolínat se v něm budou informace od zeměpisu přes biologii, fyziku až po chemii. Zapojit do toho můžete i výpočty, to hned máte matematiku, a když to celé uděláte třeba v angličtině, rovnou se učíte i cizí jazyk. Jako výstup mohou studenti udělat prezentaci, mohou to nakreslit nebo zpracovat počítačovou animaci. To je už okolo šesti předmětů, které lze prolínat jedním tématem.

Je na učitelích a studentech, aby se nad tím zamysleli a dali to dohromady.

Jak konkrétně může to tematické vyučování vypadat na vašem gymnáziu v Praze? Co umožňuje český školní systém?

Tady se to v podstatě nedá aplikovat. Moc rádi bychom to dělali, ale nemůžeme na několik měsíců zrušit předměty a učit podle témat. Pokud chceme zavádět inovace, tak se musí pohybovat v rámci předmětů. Chystáme projektovou výuku, což znamená, že se domluvíme mezi učiteli, kteří budou učit žáky jedno téma z různých pohledů. Na rozdíl od toho finského modelu to ale musí být hodinu po hodině, nejprve třeba angličtinu, pak chemii, zeměpis, což je něco jiného než to, co zavádí ve Finsku. Plánujeme však v příštím roce otevřít v Praze americkou střední školu, která bude akreditovaná ve Spojených státech, půjde o sesterskou školu jedné internátní školy, která má historii už z 19. století. Díky tomu budeme nezávislí na českém systému, nabídneme americký program s jejich maturitou a tam by se mi líbilo, kdybychom propojili ve výuce jednotlivé předměty.

Upozorňujete na to, že nejdůležitějším úkolem dnešního školství je připravit lidi na konstantní změnu, která ve světě probíhá. Jak konkrétně se na to dá připravit?

V dnešním světě je hrozně důležité, aby lidé byli sebevědomí, světaznalí, kreativní, uměli kriticky myslet a pracovat samostatně. Tomu se říká soft skills. Vedle toho jsou nadřena

data, informace, znalosti, které jsou sice taky důležité, ale dneska tyto věci můžete získat i jinak, nemusíte mít všechno nabířované. Další velmi důležitá věc v přípravě na změny je, aby studenti strávili alespoň nějakou dobu školy v zahraničí. Je přitom vcelku jedno, kde a jak dlouho. Nejdůležitější pak podle mě je, aby měli studenti příležitost objevit ve škole něco, co je baví, pro co mají talent, co je bude naplňovat, a aby se tomu mohli už na střední věnovat a rozvíjet to. Když budete od mladého věku rozvíjet svůj talent nebo zálibu, tak je jasné, že v tom budete lepší než ti, kteří na tom začnou pracovat později. To má veliký přesah do ekonomiky a znamenalo by to obrovskou konkurenční výhodu.

Dostat se do školy do zahraničí je ale dost drahé a nemohou si to dovolit všichni, kteří by chtěli. Co s tím?

Navrhuji, aby se právě pro tyto lidi, kteří nemají peníze na to, aby vycestovali, zřídil nějaký fond. Odjet na nějaký čas do školy v zahraničí je hrozně důležité a nejen pro ně osobně.

Proč je to tak zásadní?

Ti lidé díky pobytu v cizině zjistí, že se ve světě neztratí, zvýší jim to sebevědomí. Kdybychom se na to jako stát zaměřili, moc by to pomohlo. Bohužel k tomu není vůle, protože lidé na ministerstvu nikdy venku nebyli, takže jim to nepřipadá důležité.

Není problémem i to, jací jsou učitelé? Mají vůbec chuť na takové změny?

Nejsem si jistý. Potkal jsem řadu učitelů, kteří uvažují stejně jako my a kteří čekají na to, až dostanou příležitost uskutečnit svoje myšlenky. Na druhou stranu ale myslím, že takových je málo a že je třeba, aby jich přibýlo.

Jak to vyřešit?

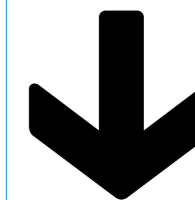
Jedině tak, že budete mít politiky, kteří budou ochotni vyslyšet, že je tady nějaký problém, tedy zastaralost

vzdělávacího systému, a kteří pochopí, že s tím musíme něco dělat. Začít se musí u pedagogických fakult, vytvářet si školy a učitele, kteří přemýšlejí moderně a už i tak učí, a přivést je na fakulty. Je potřeba vystřídat lidi, kteří fakulty vedou - oni sami byli ve škole v 70. a 80. letech, tedy v době, kdy byl svět úplně jiný a připravoval studenty na něco úplně jiného. Když půjdete někam do učitelského sboru a zeptáte se, kdo je schopen odučit jednu hodinu v angličtině, tak se vám přihlásí maximálně 10 procent učitelů. Díky takové postupné práci se může začít reformovat celý systém.

Nepomohlo by, kdyby se pořádně zvedly platy učitelů? Víc by je to motivovalo a měli by o svou práci větší zájem.

Víte, jaký je důvod toho, že politici zvýšili platy učitelům? Není to proto,

že by říkali, že platy jsou hanebně nízké, s čímž souhlasím, ale oni druhým dechem dodávají, že to zlepší vzdělávací systém. To je zásadní chyba a nesmysl. Copak myslíte, že když dáte stejnému učiteli od zítřka dva tisíce korun navíc, že bude najednou lepším učitelem? Nebude. Neplatí podle mého ani argument, že tak přilákají na pedagogické fakulty lepší studenty. Ve Finsku nevybírají jen ty, kdo mají nejlepší známky, ale ty, které ta práce bude bavit. Takové si nekoupíte. Navíc i když mladým lidem nabídnete dvojnásobný plat a oni budou znechucení ze vzdělávacího systému, ve kterém strávili posledních 13 let a který ubíjí individualitu, kritické myšlení, kreativitu, tak proč by měli chtít zůstat součástí toho systému? Nedává to smysl. Nejprve musíte změnit systém a pak jim klidně zdvojnásobte platy. ♦

Ondřej Kania (23)

Na střední škole si sám zajistil stipendium a školní pobyt v New Yorku, kde i odmaturoval. Po návratu do Česka založil s kamarádem Tomášem Jízdným firmu J&K Consulting, která zprostředkovává mladým Čechům studijní pobyty na prestižních internátních školách v USA a dalších zemích. Letos také koupili většinový podíl v EKO gymnáziu, které přejmenovali na Pražské humanitní gymnázium, a chtějí tam vyučovat s pomocí moderních metod.

FINZERCE

SUSTAINABLE FASHION DAY

V DOPROVODNÉM PROGRAMU
MERCEDES-BENZ PRAGUE FASHION WEEK

3. - 4.9.2016 | KAFKŮV DŮM

POP UP SMYSLUPLNÉ MÓDY

RAGWEAR INFO ZÓNA

WORKSHOPY
SEMINÁŘE
ZAHRAŇIČNÍ HOSTÉ

PARTNEŘI

moyomi FASHION REVOLUTION ragwear

Mercedes-Benz Prague Fashion Week